

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns föreskrifter om vattenskyddsområde för Sörfjärdens vattentäkt i Nordanstigs kommun;

21FS 2023:14

Utkom från trycket
den 14 december
2023

beslutade den 11 december 2023.
(7214-2018)

Länsstyrelsen har med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutat att bilda vattenskyddsområde för Sörfjärdens vattentäkt i Nordanstigs kommun. Beslutet med tillhörande karta förvaras hos Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken följande.

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsfordon: Motordrivna fordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som är avsedda enbart för persontransport och är försedda med 9 sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält med mera. Även arbetsfordon uppställda för reparation ingår.

Arbetsmaskin: Alla andra maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Det kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk med mera.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallstyp enligt bilaga 3 till avfallsförordningen 2020:614 och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Avloppsanläggning: De samverkande komponenter som ingår i en komplett anläggning vars syfte är att leda, behandla eller samla upp spillvatten, såsom till exempel rörledningar, slamavskiljare, slutna tankar, infiltrationer, markbäddar och reningsverk. Till anläggningen räknas dock inte de rör inomhus som leder spillvattnet till den behandlande eller uppsamlade komponenten, detta gäller oavsett om avloppsanläggningen ligger inomhus eller utomhus. Definitionen innebär att toaletter inte ingår i begreppet avloppsanläggning.

BDT-vatten: Vatten från bad, disk- och tvätt och är ett samlingsnamn för allt avloppsvatten från hushåll som inte har tillkopplat toalettavlopp.

Dagvatten: Vatten som rinner av från gator, vägar, tak och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

Deponering: Uppläggning eller förvaring av avfall på eller i mark, där avfall förvaras under längre tid än ett år.

Farligt avfall: Omfattar det avfall som avses i 1 kap. § 4 avfallsförordningen 2020:614.

Förorenade massor: Massor från ett område, en deponi, mark eller sediment, vars föroreningshalter överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering: En verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, lagring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, omlastning eller därmed jämförliga förfaranden.

Husbehovstäkt: Täkt där uttaget material endast används för den egna fastighetens behov.

Kemiska bekämpningsmedel: En kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar även träskyddsmedel. Bekämpningsmedel i klass 1 och 2 får bara användas yrkesmässigt. För samtliga medel i klass 1 och för medel i klass 2 med en bokstavsbezeichnung krävs särskilt tillstånd och utbildning för användaren. Medel i klass 3 får användas av alla, även privatpersoner.

Mesa: Restprodukt som kan användas som dammbindningsmedel på grusvägar, som kalkningsmedel i jordbruket, och vid täckning av deponier. Bildas vid sulfatkokning i en pappersmassefabrik, bestående av ett slam av svårslöslig kalciumkarbonat (CaCO_3).

Motordrivna fordon: Motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskoter och motorbåt. Undantag från definitionen görs för eldriven rullstol eller eldrivet fordon med en tramp- eller vevanordning som är att anse som cykel.

Mängder som normalt förekommer inom ett hushåll: Avser hantering av den mängd som motsvaras av enstaka förpackningar av de storlekarna som man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Sekundärt skydd: Avser anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan samlas upp från en läckande cistern, tank eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern, tank eller annan behållare anses ha sekundärt skydd. En invallning, eller rum inomhus med täta väggar, tak och golv är en annan typ av sekundärt skydd.

Slagg: Uppstår vid olika typer av metallurgiska reaktioner. Slagg består huvudsakligen av oxider i form av oönskade ämnen och metaller, och metall med hög

föroreningshalt, och avskiljs till exempel som masugnsslagg. Slagg kallas även de sintrade klumpar av obrännbart material och aska vilka bildas vid förbränning av fasta bränslen (t.ex. kol och koks). Slagg kan exempelvis användas som fyllnads-material och i konstruktionsmaterial för vägar.

Upplag: Förvaring av material som läggs öppet på mark, i mark eller i vatten. Som upplag betraktas inte plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll.

Växtnäringsämnen: Omfattar gödsel från djur (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel och urin), avloppsslam, humanurin, handelsgödsel och liknande ämnen med syfte att höja växtproduktionen. Gödsel från direkt betande djur ingår inte i begreppet växtnäringsämnen i dessa föreskrifter.

1 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än sammanlagt 40 liter är förbjuden. Undantag från förbudet gäller om hanteringen sker med sekundärt skydd samt för oljetankar för bostadsuppvärmning som förvaras inomhus och som är utrustade och placerade så att hela den lagrade volymen vätska kan samlas upp vid läckage och förhindras tränga ned i mark och nå grundvattnet. Undantag från förbudet gäller även för transport av petroleumprodukter samt för användning av drivmedel i motordrivna fordon, arbetsmaskiner eller liknande.

Upplysning: Det finns ytterligare bestämmelser gällande hantering av brandfarliga vätskor i Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreskrifterna innehåller krav på information till tillsynsmyndigheten och inom vattenskyddsområde krav på sekundärt skydd och kontroll av sekundärt skydd.

2 § Uppställning och skötsel av motordrivna fordon och arbetsmaskiner

Primär skyddszon

Tankning eller obehövad uppställning av arbetsfordon eller arbetsmaskin utomhus med varaktighet längre än 8 timmar är förbjuden. Undantag från förbudet gäller om platsen är utrustad så att hela den lagrade volymen kan insamlas och omhändertas vid läckage.

Tvätt av motordrivna fordon är förbjudet. Undantag från förbudet gäller vid av kommunen godkänd tvättanläggning.

Sekundär skyddszon

Tvätt av motordrivna fordon är förbjudet. Undantag från förbudet gäller vid av kommunen godkänd tvättanläggning.

3 § Dagvatten och våghållning

Primär skyddszon

Upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför den primära skyddszonen är förbjudet.

Upplag eller tillverkning av asfalt, mesa, oljegrus eller kemiska halkbekämpningsmedel är förbjudet.

Kemisk halkbekämpning eller kemisk dammbekämpning på vägar kräver tillstånd. Halkbekämpning med saltblandad sand med maximalt 2% salt kräver inte tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför den sekundära skyddszonen är förbjudet.

Upplag eller tillverkning av asfalt, mesa, oljegrus eller kemiska halkbekämpningsmedel är förbjudet.

4 § Miljöfarlig verksamhet

Primär, sekundär och tertiär skyddszon

Etablering eller ändring av verksamhet, som är anmälningspliktig enligt bilaga till miljöprövningsförordning (2013:251) och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter, kräver tillstånd.

5 § Materialtäkt

Primär skyddszon

Materialtäkt är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Materialtäkt är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för husbehovstäkt som i stället kräver tillstånd.

6 § Avfall och deponier

Primär och sekundär skyddszon

Deponering, lagring eller spridning av farligt avfall eller förorenade massor är förbjuden. Undantag från förbudet gäller om platsen är utrustad med sekundärt skydd men kräver då tillstånd. Undantag från förbudet gäller även för ändamålet godkänd lagring i kärl avsedda för kommunal sophämtning, för hantering av trädgårdsavfall eller motsvarande.

7 § Energianläggningar

Primär skyddszon

Etablering av anläggning för lagring eller utvinning av kyla eller värmeenergi från berg, mark eller vatten är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Etablering av anläggning för lagring eller utvinning av kyla eller värmeenergi från berg, mark eller vatten kräver tillstånd.

8 § Enskilda grundvattentäkter*Primär skyddszon*

Etablering av brunn för enskild vattenförsörjning är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Etablering av brunn för enskild vattenförsörjning kräver tillstånd.

9 § Kemikalier*Primär och sekundär skyddszon*

Hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer inom ett hushåll kräver tillstånd. Undantag från tillståndskravet gäller om förvaring sker på tät yta, där eventuellt läckage kan samlas upp.

Brandsläckningsarbete inom vattenskyddsområdet kräver efter avslutad insats omedelbar anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

10 § Kemiska bekämpningsmedel*Primär och sekundär skyddszon*

Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. Undantag från förbudet gäller hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

Hantering av plantmaterial som har behandlats med kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.

11 § Växtnäringsämnen*Primär skyddszon*

Hantering av växtnäringsämnen är förbjudna. Undantag från förbudet gäller för trädgårdsskötsel samt inomhuslagring av växtnäringsämnen med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

Sekundär skyddszon

Hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd. Undantag från tillståndskravet gäller för trädgårdsskötsel samt inomhuslagring av växtnäringsämnen med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

12 § Avlopp*Primär skyddszon*

Etablering av infiltrationsanläggning, markbädd eller andra avloppsanläggningar är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för slutna avloppssystem. Undantag

från förbudet gäller även för avloppsanläggningar för BDT-vatten, men dessa kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Etablering av avloppsanläggningar för BDT-vatten kräver tillstånd.

Upplysning: Att anlägga WC-avlopp kräver tillstånd enligt 13 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

13 § Skogsbruk och markavvattning

Primär skyddszon

Upplag av bark, flis, spån, ved, timmer eller liknande med en varaktighet längre än 3 månader är förbjudet. Undantag från förbudet gäller för brännved för husbehov.

Maskinell markberedning är förbjuden. Markavvattning är förbjuden.

Slutavverkning kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Slutavverkning kräver tillstånd.

14 § Schaktnings- och markarbeten

Primär och sekundär skyddszon

Schaktningsarbeten som omfattar en areal på mer än 150 m² eller till ett djup av mer än 2 meter under befintlig markyta kräver tillstånd.

Användning av slagg, avfall eller produkter som helt eller delvis är tillverkade av återvunnet avfall vid mark- eller anläggningsarbeten är förbjudet.

15 § Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ska se till att informationsskyltar finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar som leder in i och genom vattenskyddsområdet.

16 § Övriga bestämmelser

Föreskrifterna utgör inget hinder mot den hantering, de åtgärder och de verksamheter som är nödvändiga för den kommunala vattenförsörjningsverksamhetens drivande.

Om en verksamhet har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas, enligt miljöbalken kapitel 9, 11 eller 12 eller enligt förordning utfärdad med stöd av miljöbalken, behövs inte tillstånd sökas enligt dessa föreskrifter.

17 § Övergångsbestämmelser

Befintliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt dessa föreskrifter ska senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft ha lämnat in ansökan

om tillstånd. Nya tillståndspliktiga verksamheter ska ha erhållit tillstånd innan verksamheten påbörjas.

Befintliga verksamheter, anläggningar, maskiner eller dylikt där det inte krävs tillstånd utan endast åtgärder för att uppfylla skyddsföreskrifterna, ska ha genomfört de åtgärderna senast två år efter att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft.

Upplysningar

För ett vattenskyddsområde gäller vissa bestämmelser som regleras i så kallade skyddsföreskrifter. Skyddsföreskrifterna ska bidra till att nå syftet med skyddet i de olika zonerna inom vattenskyddsområdet och är ett komplement till annan lagstiftning. Syftet med detta vattenskyddsområde och tillhörande föreskrifter är att bidra till att grundvattentäkten i Sörfjärden kan användas som dricksvattentäkt i ett flergenerationsperspektiv. Detta syfte uppnås genom att grundvattentillgången skyddas mot föroreningar eller verksamheter som kan medföra negativ inverkan på grundvattnets kvalitet och kvantitet.

Tillstånd för verksamheter eller åtgärder får endast beviljas om syftet med vattenskyddet inte motverkas. Innan dispens eller tillstånd medges ska samråd mellan tillståndsgivande myndighet och vattentäktens huvudman ske.

Länsstyrelsen får, om särskilda skäl föreligger, ge dispens från skyddsföreskrifterna under förutsättning att verksamheten eller åtgärden inte strider mot bestämmelser i miljöbalken och under förutsättning att detta inte motverkar syftet med vattenskyddet.

Ansökan om tillstånd som krävs enligt dessa föreskrifter görs hos tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten vid aktuell tidpunkt för när dessa föreskrifter träder i kraft är länsstyrelsen. För upplysning om aktuell tillsynsmyndighet kan kommunens miljöförvaltning eller länsstyrelsen kontaktas.

Utöver de specifika skyddsföreskrifter som fastställts inom vattenskyddsområdet finns andra restriktioner som gäller inom vattenskyddsområden.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 8 januari 2024.

På Länsstyrelsens vägnar

PER BILL

Hanna Karlsson
(Enheten för vattenverksamhet och fiske)